

LIT.: U Stolnoj crkvi u Đakovu, Obzor, 19. IV. 1890. — Kipar Alojzij Gangl umrl, Slovenski narod (Ljubljana-Maribor), 8. X. 1935. R.

GARANJIN (Garagnin), Ivan Luka, konzervator i skupljač starina (Trogir, 27. II. 1764 — 22. III. 1841). Živio u Trogiru, Veneciji i Milanu. Ekonomske znanosti studirao u Veneciji. God. 1805. imenovan u Zadru za generalnoga nadzornika ant. spomenika i umj. predmeta u Dalmaciji. Obavljao prva sistematska iskapanja u ant. Saloni, gdje je otkrio terme i dijelove amfiteatra. U svojoj kući u Trogiru imao je uz obiteljski muzej i prirodoslovnu zbirku, a s bratom Dominikom otkupljivao je arheološke predmete iz Solina i uredio lapidarij unutar botaničkoga vrta u Trogiru. Održavao veze s venec. arhitektom Giannantonio Selva, s kojim je radio više nacrti za zgrade i dijelove namještaja svoje obitelji u klasicističkome stilu, dok je s rim. arhitektom Basiolom Mazzolijem surađivao na njihovoj izgradnji i rekonstrukciji. — Manji dio njegovih rukopisa je objavljen; ostali se dokumenti čuvaju u Historijskome arhivu u Splitu.

LIT.: S. Piplović, Arhitekt Giannantonio Selva i klasicizam u Dalmaciji, Peristil, 1975—76, 18—19. — Isti, Djelovanje arhitekta B. Mazzolija u Dalmaciji, ibid., 1977, 20. — D. Božić-Bužančić, Počeci zaštite spomenika i sabiranja umjetnina u Dalmaciji, Prilozi — Dalmacija, 1979, 18. D. B. B.

GARCIA, Gaetano, tal. slikar iz Palerma (XVIII. st.), učenik F. Solimene. U Dubrovniku 1735—38. izvodi fresko-dekoracije u apsidi isusovačke crkve (*Apoteoza Sv. Ignacija Lojolskoga, Susret Sv. Ignacija sa Sv. Franjom Ksaverskim i Sv. Franjom Borgiom, Sv. Ignacije Lojolski u nebeskoj slavi*). Premda su zamisao cjeline i neki detalji preuzeti od drugih autora (A. Pozzo, G. Rusconi, G. Ferri), G. se potvrdio kao vješt i darovit slikar s osjećajem za duh barokne dekoracije i smislom za živa i raspjevana koloristička rješenja. Za istu crkvu izradio je oltarnu sliku *Smrt Sv. Franje Ksaverskoga* (prema djelu C. Maratte).

LIT.: K. Prijatelj, Garcijine freske u dubrovačkoj isusovačkoj crkvi, Peristil, 1973—74, 16—17. — Horvat—Matejčić—Prijatelj, Barok. K. Plj.

GARDUN, selo J od Sinja. Tu se nalazio logor rim. VII. legije. U antici se naselje najvjerojatnije zvalo *Tilurium*, a kraj obližnjega Trilja bio je *Pons Tiluri*. Iz Garduna potječe veliki broj nadgrobničkih stela rim. legionara koje karakteriziraju prikazi vrata podzemlja i portreti pokojnika. Nađeni su i brojni ostaci skulpture, natpisa i sitnoga materijala.

LIT.: F. Bulić, Cenni sulla strada romana da Salona alla Colonia Claudia Aequum (Čitluk presso Sinj), Bullettino ASD, 1903. — M. Abramčić, Historijski natpis iz Garduna, VjAHD, 1930—34. — S. Gunjača, Topografska pitanja na teritoriju stare Cetinske županije s ekskursima o ubikaciji Setovije i Tiluriuma, Split 1937. — S. Gunjača, Novi prinos ubikaciji Tiluriuma, VjAHD, 1949. — M. Zaninović, Vojni značaj Tilurija u antici, u knjizi: Cetinska krajina od prethistorije do dolaska Turaka, Split 1984. — N. Cambi, Gardunski trofej, ibid. N. Ci.

GARIĆ, srednjovj. grad (u ruševinama) na kamenitu brdu usred Moslavačke gore. Unutrašnji je dio ovalan, a vanjske zidine imaju oblik nepravilnog višekutnika s masivno građenim ulazom pred kojim je bio rov s pokretnim mostom. Među građevinama u unutrašnjem dijelu ističu se: cisterna i dvije četverokutne kule od kojih je obrambena kula pojačana uglovnim klesancima. Prilikom iskapanja nađeni su razni predmeti, među kojima lijepo oblikovani gotički pećnjaci. G. se spominje kao utvrđeni grad od 1256, a ubraja se u najstarije hrv. burgove. Biskup Timotej, graditelj najstarijega dijela zagrebačke katedrale, dobio je 1277. od kralja grad i župu Garić. Među mnogima vlasnicima spominju se knez Gardun i Barbara Celjska. Turci su ga osvojili 1544. Nešto dalje, na mjestu *Bele crkve*, nalaze se ruševine pavlinskoga samostana *Sv. Marije pod Garićem*, osn. 1295, koji je u srednjem vijeku bio prosvjetno žarište.

LIT.: D. Iveković, Izvršeni radovi na Garić-gradu u protekle dvije godine, Vijesti MK, 1970, 1—2. — M. Kruhek, Arheološki radovi u Garić-gradu u toku 1971. godine, ibid., 1972, 2. — Isti, Prilog istraživanju najranije povijesti Garić grada, ibid., 1973, 3—4. A. Ht.

GAŠPAROVIĆ, Zdenko, crtač i redatelj animiranih filmova (Pakrac, 25. X. 1937). Studirao je pravo, filmom se bavi od 1957. S B. Ranitovićem režirao film *Cvijet* (1968) i napisao scenarij za *Masku crvene smrti* (1969). Samostalno realizirao *Pasji život* (1966), *Kišobran* (1972) te *Satiemaniju* (1978), slobodnu fantaziju na glazbene motive E. Satiea, kojom osvaja nagrade na festivalima u Zagrebu, Ottawi, Oberhausenu, Lilleu, Melbourneu, Beogradu i Houstonu. Bavi se karikaturom. R.

GATTIN, Ivo, slikar (Split, 18. V. 1926 — Zagreb, 20. XII. 1978). Diplomirao je na Akademiji u Zagrebu 1953. God. 1963—70. djelovao u Milanu. Na prvoj izložbi predstavio se nadrealističkim djelima. Od 1956. započinje istraživanjem u duhu enformela; eksperimentira s novim tehnikama (upotreba vatre) i materijalima (vosak, pijesak, smola), odustaje od

I. GATTIN, *Crvena površina sa dvije usjekotine*. Zagreb, Moderna galerija

klasičnoga formata slike i teži za osamostaljenjem plastičkoga čina (*Crvena površina sa dvije usjekotine*, 1961). Crteže i grafike radio je postupkom »frotiranja«; služio se paljenjem, trganjem materijala i perforacijama. Samostalno izlagao u Zagrebu (1956, 1957, 1978), Veneciji (1959), Milanu (1964) i Novari (1965).

LIT.: M. Meštrović, Konkretno slikarstvo Ive Gattina, Slobodna Dalmacija, 14. XII. 1957. — J. Denegri, Ivo Gattin (katalog), Zagreb 1978. — D. Horvatić, Djelo Ive Gattina, ŽU, 1980, 29—30. — B. Stipančić, Ivo Gattin (katalog), Zagreb 1992. Ma. B.

GATTIN, Nenad, fotograf (Trogir, 10. VIII. 1930 — Zagreb, 19. IV. 1988). Apsolvirao je studij povijesti umjetnosti na Filozofskome fakultetu u Zagrebu. Profesionalno se baveći fotografijom od 1954. specijalizirao se za snimanje umjetničkih djela. Autor je brojnih fotomonografija, od kojih se ističu *Francesco Robba*, Zagreb 1961; *Juraj Dalmatinac*, Zagreb 1963, 1982; *Radovan*, Zagreb 1965; *Gotsko kiparstvo*, Ljubljana 1967; *Plečnik*, Ljubljana 1968; *Kršinić*, Zagreb 1968; *Baročna arhitektura*, Ljubljana 1969; *Dubrovnik*, Zagreb 1977; *Angeli Radovani*, Zagreb 1981; *Starohrvatska sakralna arhitektura*, Zagreb 1982; *Ivan Meštrović*, Zagreb 1987; *Zagrebačka katedrala*, Zagreb 1988; *Splitaska katedrala*, Zagreb/Split 1991. Samostalno je izlagao u Zagrebu, Splitu, Zadru, Odesi i Veroni.

N. GATTIN, *Dubrovačke zidine*

